

**DECIZIE**

26 mai 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:

Președinte - Iurie Diaconu,

Judecători - Ion Guzun, Liliana Catan, Victor Burduh, Nicolae Craiu,

juducând în ședință, fără citarea părților, recursul în anulare declarat de Adjunctul al Procurorului General, Mircea Roșioru, prin care se solicită casarea sentinței Tribunalului militar al Diviziei de infanterie nr.28 Harkov din 01 august 1944, în privința lui

**Vasilati Andrei XXX**, născut în anul XXX, originar din XXX.

*Termenul de examinare a cauzei:*

*25 februarie 2020 - 26 mai 2020.*

Asupra recursului în anulare, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

**C O N S T A T Ă :**

1. Prin sentința Tribunalului militar al Diviziei de infanterie nr.28 Harkov din 01 august 1944, Vasilati Andrei, a fost condamnat în baza art. 54<sup>1</sup> lit. a) și 54<sup>10</sup> alin. (2) Cod penal al RSSU, la 10 ani privațiune de libertate, cu privarea de drepturi pe termen de 5 ani, fără confiscarea averii.

2. Inculpatul Vasilati Andrei a fost declarat vinovat și condamnat pentru faptul că din anul 1930 și până în 1941, a locuit pe teritoriul României, unde s-a refugiat împreună cu tatăl său. În anul 1941, s-a întors în satul său natal Ciobrucu, r-nul Slobozia, teritoriu temporar ocupat de trupele române, unde s-a angajat în calitate de șef al sectorului de poliție din satul Ciobrucu. Îndeplinindu-și obligațiunile de serviciu în calitate de șef al poliției, Vasilati Andrei contribuia activ la maltratarea de către jandarmii români a cetățenilor sovietici. Sistematic își expunea nemulțumirea față de puterea sovietică și desfășura în mijlocul populației ocupate agitație profascistă. Contribuția lui activă și ajutorul acordat jandarmilor și ocupanților români, s-a manifestat prin faptul că el îndeplinea ordinele ocupanților, sistematic maltrata cetățenii sovietici, ajuta jandarmii să efectueze aresturi și trăda activității. Personal a maltratat 15 cetățeni sovietici.

După eliberarea teritoriului raionului Slobodzia de sub ocupația trupelor germano-române, fiind în luna aprilie 1944 recrutat în rândurile armatei roșii în regimentul de infanterie nr. 92, printre militarii regimentului, sistematic continua să desfășoare agitație antisovietică, laudând viața oamenilor în perioada ocupației germano-române, concomitent calomniind și criticând condițiile materiale de viață și de serviciu în armata roșie, de asemenea exprimându-și intenția de a trece de partea dușmanilor.

2.1. În ședința de judecată inculpatul Vasilati Andrei și-a recunoscut vina în cele incriminate și a confirmat circumstanțele expuse în rechizitoriu. Fiindu-i oferit ultimul cuvânt, inculpatul a solicitat instanței să-i fie aplicată pedeapsa prevăzută pentru infracțiunea comisă

3. Adjunct al Procurorului General, Mircea Roșioru a declarat recurs în anulare invocând temeiul prevăzut de art. 452 alin. (1), 453 alin. (1) Cod de

procedură penală, prin care solicită casarea sentinței Tribunalului militar al Diviziei de infanterie nr.28 Harkov din 01 august 1944, în privința lui Vasilati Andrei, cu încetarea procesului penal și reabilitarea lui.

În argumentarea recursului în anulare recurentul indică:

- potrivit prevederilor art. 453 alin (1) Cod de procedură penală, hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată;

- în corespundere cu art. 6 pct. 44) Cod de procedură penală, prin viciu fundamental în cadrul procedurii precedente, care a afectat hotărârea pronunțată se înțelege încălcarea esențială a drepturilor și libertăților garantate de Convenția pentru apărarea Drepturilor omului și a Libertăților Fundamentale, de alte tratate internaționale, de Constituția Republicii Moldova și de alte legi naționale;

- pentru a recunoaște vinovăția inculpatului Vasilati Andrei de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 54<sup>1</sup> lit. a) și 54<sup>10</sup> alin. (2) Cod penal al RSSU, sunt necesare probe care ar demonstra că inculpatul intenționa să cauzeze prejudiciu potențialului militar, independenței statale sau inviolabilității teritoriale a URSS, că ar fi desfășurat vreo activitate orientată spre lichidarea, subminarea sau slăbirea puterii sovietice ori săvârșirea unor infracțiuni contrarevoluționare, după cum prevedea dispoziția acestor articole, or, probe veridice care ar confirma aceste circumstanțe în materialele dosarului lipsesc;

- instanța de judecată a încălcat flagrant dreptul inculpatului la apărare, examinând cauza penală în lipsa apărătorului, deși în cazul dat participarea acestuia era obligatorie;

Prin urmare, hotărârea judecătorească în cauză urmează a fi casată, cu încetarea procesului penal în privința lui Vasilati Andrei în temeiul art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, întrucât există circumstanțe care exclud tragerea inculpatului la răspundere penală.

**4.** Judecând recursul în anulare în baza materialelor din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal lărgit concluzionează că acesta urmează a fi admis din următoarele considerente.

Potrivit art. 3 pct. a) din Legea privind reabilitarea victimelor represiunilor politice din 08 decembrie 1992 (cu modificările ulterioare), prevede, că urmează a fi declarate nevinovate și reabilite în fața societății și reintegrate în drepturi, indiferent de locul de trai în prezent, toate persoanele care, în perioada dintre 7 noiembrie 1917 și 23 iunie 1990, au fost supuse represiunilor politice pe teritoriul actualei Republici Moldova, precum și cetățenii Republicii Moldova, supuși represiunii politice pe teritoriul altui stat, condamnate pentru „trădare de patrie” și „agitație antisovietică”.

Sub acest aspect, instanța de recurs în anulare reține că, Vasilati Andrei a fost condamnat la 01 august 1944, prin sentința Tribunalului militar al Diviziei de infanterie nr. 28 Harkov, pentru trădare de patrie și agitație antisovietică, în lipsa apărătorului, fără a le fi respectat dreptul la apărare.

Rezultă că, instanța a ignorat în mod vădit principiile și normele unanim recunoscute și fundamentale ale unui proces penal echitabil, conform cărora orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, de către o instanță imparțială, care va hotărî asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa, avînd dreptul să fie asistată de un apărător, nefiind obligată să dovedească nevinovăția sa.

Ținând cont de cele constatate și de prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. b) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit găsește prezente în speța vizată motive întemeiate de a interveni în hotărârea judecătorească irevocabilă de condamnare a lui Vasilati Andrei în baza art. 54<sup>1</sup> lit. a) și 54<sup>10</sup> alin. (2) Cod penal al RSSU, cu casarea acesteia și, în temeiul prevederilor art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, cu încetarea procesului penal, din motiv că există circumstanțe care exclud tragerea persoanei la răspundere penală, și reabilitarea condamnatului.

Prin urmare, în temeiul circumstanțelor nominalizate, recursul în anulare de pe rol devine pasibil admiterii, cu casarea totală a hotărârii irevocabile contestate, ca fiind afectată de un viciu fundamental și dispunerea încetării procesului penal, pe motiv că sunt prezente circumstanțe care exclud tragerea la răspundere penală.

5. În conformitate cu prevederile art. 457, 435 alin. (1) pct. 2) lit. b) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

### DECIDE :

Admite recursul în anulare declarat de către Adjunctul al Procurorului General, Mircea Roșioru, casează total sentința Tribunalului militar al Diviziei de infanterie nr.28 Harkov din 01 august 1944, privind condamnarea lui **Vasilati Andrei XXX** în baza art. 54<sup>1</sup> lit. a) și 54<sup>10</sup> alin. (2) Cod penal al RSSU, cu încetarea procesului penal, pe motiv că există circumstanțe care exclud tragerea lui la răspundere penală și dispune reabilitarea acestuia, în conformitate cu Legea Republicii Moldova din 08 decembrie 1992 privind reabilitarea victimelor represiunilor politice.

Decizia este irevocabilă.

Decizia pronunțată integral la 26 mai 2020.

Președinte

Iurie Diaconu

Judecători

Ion Guzun

Liliana Catan

Victor Burduh

Nicolae Craiu